

Den 19. februar 2025
Landbrugsstøtte & Geodata
J. nr. 24-0246-000002

Notat om høringssvar fra ekstern høring over udkast til bekendtgørelse om grundbetaling m.v. til landbrugere for 2025

Udkast til bekendtgørelse om grundbetaling m.v. til landbrugere for 2025 blev sendt i ekstern høring den 18. oktober 2024 med frist for afgivelse af høringssvar den 15. november 2024.

I dette høringsnotat gengives de væsentligste synspunkter, forslag m.v. med direkte relevans for bekendtgørelsesudkastet, der rejses i de modtagne høringssvar, samt Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøes bemærkninger hertil.

I høringssvarsnotat vil alle henvisninger til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 nr. 2021/2115, blive angivet som en henvisning til ”CAP-planforordningen”.

Notatet omhandler høringssvar, der ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne.

Der er modtaget høringssvar fra (i alfabetisk rækkefølge):

Agrovi/Nordsjællands Landboforening, jf. punkt 1
Danmarks Jægerforbund, jf. punkt 2
Eli Christensen, jf. punkt. 3
Frie Bønder – Levende Land, jf. punkt 4
Kaj Munck, jf. punkt 5
Landbrug & Fødevarer, jf. punkt 6
Landbrugsrådgivning Syd, Lene Jakobsen, jf. punkt 7
Landbrugsrådgivning Syd, Rikke Kyhn, jf. punkt 8
Sammenslutningen af Danske Småøer, jf. punkt 9

Høringssvar	Opfølgning
1. Agrovi/Nordsjællands Landboforening	
1.1. GLM 10 ”Vi vil gerne gøre opmærksom på en problematik i forbindelse med kravet om 4% brak/uproduktive arealer, som særligt rammer mindre landbrug med	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i> <i>Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker, at reglerne om GLM 10 (om</i>

<p>100% græsarealer og kun en enkelt mark eller to i omdrift.</p> <p>For disse mindre landbrug er det formålsløst og økonomisk uholdbart at skulle pløje veletableret græs op for at kunne opfylde GLM10-kravet (tidl. GLM8). I mange tilfælde vil det være nødvendigt at frahegne et areal i en afgræsningsfold eller pløje permanent græs op for at etablere blomsterbrak. Denne praksis underminerer den langsigtede bæredygtighed og sundhed af græsarealerne.</p> <p>Selvom der findes en mulighed for at frasige sig gødningskvoten på omdriftsarealet, er det ikke en løsning, der kan anvendes af alle landbrug. For mindre ejendomme eller dem med et relativt lille omdriftsareal, handler det ofte om krav til uproduktive arealer på nogle få hundrede kvadratmeter, som reelt ikke bidrager til at skabe "natur" og derfor blot forårsager gener for ansøgerne.</p> <p>Vi vil derfor foreslå en mere fleksibel tilgang til implementeringen af GLM10-kravet, som tager højde for de forhold, der gør sig gældende for mindre landbrug. En løsning kunne være at indføre undtagelser eller tilpasninger for ejendomme, der i forvejen har en høj andel græsarealer."</p>	<p>mindsteandel af ikkeproduktive arealer), herunder undtagelser herfra, indgår i bekendtgørelse om konditionalitet og social konditionalitet for 2025 – og ikke direkte i grundbetalingsbekendtgørelsen.</p> <p><i>Styrelsen bemærker til Agrovi/Nordsjællands Landboforenings synspunkter vedrørende GLM 10, at disse ikke behandles i nærværende høringssvarsnotat. Emnet GLM 10 henhører under og behandles overordnet i høringssvarsnotatet til bekendtgørelse om konditionalitet og social konditionalitet for 2025, som er offentliggjort på Høringsportalen.</i></p> <p><i>Styrelsens bemærkninger til synspunkter svarende til Agrovi/Nordsjællands Landboforenings synspunkter vedrørende GLM 10 behandles derfor i høringssvarsnotatet over bekendtgørelse om konditionalitet og social konditionalitet for 2025. Høringssvarsnotatet over bekendtgørelse om konditionalitet og social konditionalitet er offentliggjort på Høringsportalen.</i></p>
<p>1.2. Aktiv landbruger-reglerne</p> <p>"Ydermere vil vi gøre opmærksom på den diskrimination af visse landbrugere som vi mener finder sted ved definitionen af Aktiv Landbruger.</p> <p>Her bliver ansøgere, som i årevis har drevet støtteberettiget landbrug og udført landbrugsaktiviteter i form af f.eks. afgræsning eller slæt på græsarealer, afvist til arealtilskud alene på grund af at de året forinden har modtaget et støttebeløb på over 5000 Euro (og driver færre end 40 hektar).</p> <p>Med en underkendt ansøgning om arealtilskud bliver man reelt set også udelukket fra at ansøge de efterfølgende tre år eftersom et af kriterierne under Aktiv Landbruger er at man "kan få status som aktiv landbruger ved at erklære, at den pågældende</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</p> <p><i>Styrelsen skal bemærke, at det fremgår af artikel 4, stk. 1, i CAP-planforordningen, at medlemsstaterne i deres CAP-planer skal fastsætte definitioner af blandt andet "aktiv landbruger".</i></p> <p><i>Kriterierne om aktiv landbruger er i Danmark udformet således, at ansøgere har en række handlemuligheder – også selv hvis de er små landbrug og ikke har ansøgt året forinden.</i></p> <p><i>De vil for eksempel enten kunne tilmelde sig Register for Gødningsregnskab, ansøge om at blive certificeret som økolog eller søge om tilsagn til ordningen "Pleje af græs- og naturarealer". Ved at leve op til mindst et af disse kriterier forpligter landbrugeren sig til at overholde nogle regler,</i></p>

<p>hverken personligt eller igennem en juridisk enhed har modtaget landbrugsstøtte i form af direkte betalinger de seneste tre ansøgningsår”. Der er hermed tale om en decideret ”dummebøde” til landbrugere mellem ca. 10-40 ha, som bl.a. ikke er tilmeldt Register for gødningsregnskab eller er certificeret til Økologisk arealtilskud.</p> <p>Vi finder det urimeligt og uacceptabelt at et støttebeløb på den måde kan være definerende for, om en ansøger anses for at være Aktiv Landbruger eller ej.</p> <p>Vi håber, at Landbrugsstyrelsen vil tage disse bekymringer i betragtning for at sikre en mere retfærdig og bæredygtig tilgang til grundbetalingsordningen for alle landbrugere.”</p>	<p><i>hvorefter de kan betragtes som værende aktive landbrugere.</i></p> <p><i>Styrelsen har endvidere udgivet vejledning og nyheder om, hvordan man bliver aktiv landbruger, som ansøgerne har mulighed for at orientere sig i.</i></p> <p><i>Styrelsen noterer sig Agrovís/Nordsjællands Landboforenings generelle synspunkter angående aktiv landbruger-reglerne.</i></p>
<p>2. Danmarks Jægerforbund</p>	<p>Opfølgning</p>
<p>2.1. Landbrugsaktivitet på brakarealer</p> <p>”§ 13 stk. 5 og § 23 stk. 2 omhandler bl.a. krav om årlig landbrugsaktivitet på brakarealer. Dette krav har til formål at sikre arealerne altid kan indgå i dyrkning igen. Kravet er dog ikke længere tidssvarende, da moderne maskiner uden problemer kan fjerne enhver opvækst af vedplanter, således arealet igen kan dyrkes. Danmarks Jægerforbund mener at aktivitetskravet på slåningsbrak bør afskaffes. Fordi den årlige slåning resulterer i en ensformig og artsfattig vegetation, hvorimod arealer udlagt til naturlig succession kan udvikle større diversitet, og dermed bidrage til øget biodiversitet i landbrugslandet. Hvilket er et af målene i CAP- reformen. Det samme gør sig gældende for § 25 slåning af markbræmmer.”</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen skal pege på, at alle landbrugsarealer ifølge CAP-planforordningen skal anvendes landbrugsmæssigt med udførelse af årlige landbrugsaktiviteter for at modtage grundbetaling. Eneste undtagelser herfra er landskabsselementer som småbiotoper, markkrat og GLM-landskabsselementer samt arealer, der kan nøjes med et toårigt aktivitetskrav som følge af miljø- og biodiversitetsmæssige hensyn, hvilket omfatter bestøverbrak og blomsterbrak.</i></p> <p><i>Derudover fastholdes grundbetalingen på arealer, der indgår i bioordninger.</i></p> <p><i>Styrelsen noterer sig i øvrigt Danmarks Jægerforbunds generelle synspunkter angående reglerne om landbrugsaktiviteter på brakarealer.</i></p>
<p>2.2. Forslag om fjernelse af krav om mekanisk jordbehandling på blomster- og bestøverbrak</p> <p>”§ 23 stk.3. Kravet om mekanisk jordbehandling og omlægning af blomster og bestøverbrak, hvert</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen skal pege på, at landbrugsarealer ifølge CAP-planforordningen skal anvendes</i></p>

<p>andet år, kan med fordel ophæves. Således arealerne udelukkende skal leve op til plantedækkekravet for henholdsvis blomster og bestøverbrak. Mange vildt- og bivenlige blandinger er udviklet til at kunne holde i flere år, en tidlig omlægning er både omkostningstung, men vil også mindske potentialet for biodiversiteten på arealet.”</p>	<p><i>landbrugsmæssigt med årlige landbrugsaktiviteter for at modtage grundbetaling.</i></p> <p><i>Hvis der imidlertid er miljømæssige eller biodiversitetsmæssige fordele, der taler for, at visse arealer ikke skal have et årligt aktivitetskrav, kan aktivitetskravet lempes til et toårigt aktivitetskrav. Dette har Danmark benyttet sig af for så vidt angår blomster- og bestøverbrak.</i></p> <p><i>Forholdet er anderledes under bio-ordningen biodiversitet & bæredygtighed. Her skal der foretages en jordbehandling det første år, der søges om tilskud til blomster- og bestøverbrak, men i efterfølgende år er det ikke et krav, at der foretages en jordbehandling, og det kræves blot, at det ønskede plantedække er til stede.</i></p> <p><i>Forslaget fra Danmarks Jægerforbund kan således ikke imødekommes, da det ifølge EU-reglerne ikke er muligt at afskaffe aktivitetskravet på brakarealerne på tilskudsberettigede arealer under grundbetalingsordningen.</i></p> <p><i>Styrelsen gør i øvrigt opmærksom på, at der er mulighed for på dele af en mark at etablere småbiotoper uden krav om landbrugsaktiviteter, og at småbiotoper også kan etableres på brakarealer.</i></p>
<p>2.3. Mulighed for at grundbetalings-småbiotoper kan fylde hele marken</p> <p>”§ 22 stk. 7. Danmarks Jægerforbund anbefaler at bekendtgørelsen, ændres således, at det er muligt at udlægge 100 pct. af små landbrugsarealer op til 1 ha. til småbiotoper uden landbrugsaktivitet. Uanset om det er arealer anmeldt under bioordning eller grundbetaling. Dermed kan små og urentable marker indgå til opfyldelse af GLM 10, uden at skulle underlægges brakarealers krav om landbrugsaktivitet. Hvilket giver mulighed for flere småbiotoper, der udvikler sig ved naturlig succession.”</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen noterer sig ønsket fra Danmarks Jægerforbund om, at grundbetalings-småbiotoper bør kunne fylde hele marken.</i></p> <p><i>Styrelsen gør i den forbindelse opmærksom på, at reglerne om småbiotoper i forvejen er fastsat i henhold til EU-reglerne, hvor det skal sikres under grundbetalingen, at andre landskabselementer ikke bliver dominerende på arealet og ikke må hæmme landbrugsdriften i at blive udført på arealet.</i></p> <p><i>Der gøres endvidere opmærksom på, at grundbetalingen fastholdes på arealer, der indgår</i></p>

	<i>i bio-ordningen biodiversitet & bæredygtighed, hvor småbiotoper godt må udgøre en hel mark.</i>
3. Eli Christensen	
<p>3.1. Krav til aktive landbrugere</p> <p>”Om man søger et PLG eller man søger i bioordningerne. Begge dele skal kunne legalisere at man at aktive jordbruger, eftersom der er lige så meget - om end ikke mere miljøvenlig jordbrug i bioordningerne.”</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen skal bemærke, at det fremgår af artikel 4, stk. 1, i CAP-planforordningen, at medlemsstaterne i deres CAP-planer skal fastsætte definitioner af blandt andet ”aktiv landbruger”.</i></p> <p><i>Kriterierne om aktiv landbruger er i Danmark udformet således, at ansøgere har en række handlemuligheder – også hvis de for eksempel er små landbrug.</i></p> <p><i>De vil for eksempel enten kunne tilmelde sig Register for Gødningsregnskab, ansøge om at blive certificeret som økolog eller søge om tilsagn til ordningen ”Pleje af græs- og naturarealer”. Ved at leve op til mindst et af disse kriterier, betragtes landbrugeren som aktiv landbruger.</i></p> <p><i>Styrelsen har endvidere udgivet vejledning og nyheder om, hvordan man bliver aktiv landbruger, som ansøgerne har haft mulighed for at orientere sig i.</i></p>
4. Frie Bønder – Levende Land	Opfølgning
<p>4.1. Forslag om afskaffelse af kriterium om, at man skal være tilskudsberettiget til grundbetaling for mindst 2,00 hektar</p> <p>”For Frie Bønder - Levende Land er det væsentligste problem ved udkastet til bekendtgørelse dets § 10: ” Det er et kriterie for at få tilskud, at ansøger er tilskudsberettiget til grundbetaling for mindst 2,00 hektar, eller at tilskuddet i form af ko- eller slagtepræmie udgør mindst 300 EUR, jf. bekendtgørelse om ko- og slagtepræmie.”</p> <p>Vi finder, at tiden helt er løbet fra disse regler, der i øvrigt aldrig burde have været indført.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen bemærker, at det er påkrævet af alle medlemsstater fra Europa-Kommissionen, at der i CAP-planerne skal fastsættes et mindstekriterium for tilskudsberettigede hektar under grundbetalingen.</i></p> <p><i>Danmark har fastholdt mindstekriterierne på 2 hektar og 300 EUR, som var gældende under den forrige reformperiode.</i></p>

<p>Bestemmelserne er konkurrenceforvridende og hæmmer unge landmænds muligheder for opstart. Ud over det elementært urimelige i begrænsningerne, er de i strid med EU-kommissionens intentioner om at tilgodese de mindre landbrug.</p> <p>Historisk blev der ved indførslen af de to kriterier givet den begrundelse, at man ønskede at spare ressourcer. Dette argument kan med den mellemliggende udvikling på it-området ikke anses for gyldigt.</p> <p>Der er således ingen gode grunde til at fastholde grænserne, men meget gode grunde til at afskaffe dem.”</p>	<p><i>Fastsættelsen af minimumskriterierne på 2 hektar og 300 EUR skyldes fortsat hensynet til effektiviteten i styrelsens sagsbehandlingssystem.</i></p>
5. Kaj Munck	Opfølgning
<p>5.1. Udbetaling af tilskud på trods af mindre fejl i ansøgningen</p> <p>”Jeg har en bøn om at det ville være dejligt hvis man udbetalte eks 75 % af ens støttebeløb hvis der evt. har været en mindre fejl i ansøgningen, det kan godt betyde ret mange penge for den enkelte ansøger, måske ikke for dem der udbetaler, men for dem der modtager, er det ofte et presset tidspunkt, at man måske ikke får sit støttebeløb.”</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Høringssvaret fra Kaj Munck beskriver ikke konkret, hvilke mindre fejl begået af ansøgeren, der burde resultere i, at tilskud udbetales på trods af fejl.</i></p> <p><i>Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er ansvarlig for at sikre korrekt udbetaling af støttemidler, og dermed skal ansøgningen være korrekt af hensyn til dette.</i></p> <p><i>Styrelsen bemærker desuden, at grundbetalingsordningen er en erhvervsrettet tilskudsordning, hvor det er ansøgerens eget ansvar, at ansøgningen er indgivet og udfyldt korrekt. Det skal i øvrigt bemærkes, at ansøger har mulighed for at justere eventuelle fejl indtil den 19. maj i ansøgningsåret.</i></p>
6. Landbrug & Fødevarer	Opfølgning
6.1. Generelt	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p>

<p>”Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har sendt bekendtgørelse om tilskud til grundbetaling m.v. for 2025 i høring.</p> <p>Bekendtgørelsen sammenlægger de tre tidligere selvstændige bekendtgørelser, og tilføjer bestemmelser om kontrol- og sanktioner fra bekendtgørelse om kontrol og administrative sanktioner. Landbrug & Fødevarer har en række ønsker til ændringer de tre ordninger, som bekendtgørelsen nu omfatter, og som er udtrykt i de høringssvar vi tidligere har sendt til både bekendtgørelser og vejledninger for de pågældende ordninger, samt til bekendtgørelse om kontrol-og administrative sanktioner. Disse ønsker er fortsat relevante i det omfang de ikke allerede er blevet imødekommet. Vi henviser derfor til de tidligere høringssvar, som vi har sendt til de nævnte bekendtgørelser, samt til de høringssvar vi har sendt, når CAP-planen har været i høring.</p> <p>Landbrug & Fødevarer har følgende bemærkninger, der supplerer de tidligere indsendte høringssvar.”</p>	<p><i>Styrelsen noterer sig Landbrug & Fødevarers generelle synspunkter, ønsker og forslag vedrørende grundbetalingsbekendtgørelsen for 2025.</i></p>
<p>6.2. Aktiv landbruger-reglerne</p> <p>”Der opleves i praksis en række udfordringer med definitionen af aktiv landbruger. Landbrug & Fødevarer har derfor af flere omgange sendt forslag til at justere definitionen, så landmænd ikke kommer uforvarende i klemme i forhold til definitionen.</p> <p>For at løse udfordringen vedrørende medlemskab af register for gødningsregnskab har SGAV i udkastet til bekendtgørelse for grundbetaling inkluderet et forslag til justering af definitionen. Landbrug & Fødevarer anerkender SGAVs forsøg på at løse udfordringen, men den foreslåede løsning er meget kompleks og vil give en række nye udfordringer og risici for ansøgerne. Landbrug & Fødevarer opfordrer derfor kraftigt til, at problemet i stedet løses på anden vis. Senere i høringssvaret fremgår et konkret forslag til dette.</p> <p>Derudover er det vigtigt, at der findes løsninger for de landbrugere, som er kommet i klemme i fht. 5.000 EUR-grænsen, som følge af forøgelsen af</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen noterer sig Landbrug & Fødevarers generelle synspunkter, ønsker og forslag vedrørende aktiv landbruger-reglerne i grundbetalingsbekendtgørelsen for 2025.</i></p>

<p>tilskudssatserne på bioordningerne og grundbetaling i 2023. Dette er ligeledes uddybet yderligere senere i høringssvaret.”</p>	
<p>6.3. Satellitbaseret (og fysisk) kontrol og mulighed for at trække ansøgningen tilbage</p> <p>”Grundbetalingsordningen og bioordningerne kontrolleres i vid udstrækning via satellitdata. Formålet med satellitkontrollen er at sikre en bedre regeloverholdelse, da der reelt er tale om 100 pct. kontrol. Da der ikke længere er tale om en stikprøvekontrol på fx 5 pct. af populationen, er det ikke længere nødvendigt, at sanktioner skal have en afskrækkende effekt. Derfor mener Landbrug & Fødevarer, at sanktionerne (omregningsfaktorer m.v.) skal reduceres for de forhold, der kontrolleres ved hjælp af satellitkontrollen.</p> <p>Samtidig er det vigtigt, at satellitkontrollen indeholder et vejledende aspekt, så landmanden kan nå at agere inden kontrollen medfører sanktioner. Det kan fx være en mulighed for, at ansøgeren kan trække en del af sin ansøgning tilbage, eller at ansøgeren kan gå ud i marken og rette op på det forhold som satellitkontrollen har konstateret. For Landbrug & Fødevarer er det væsentligt, at landmanden har denne mulighed for at agere.</p> <p>Imidlertid har SGAV strammet op på fortolkningen og betydningen af den frist, der er fastsat for tilbagetrækning af ansøgninger i Ansøgningsbekendtgørelsen. Det betyder, at hvis der efter den 15. november (tilbagetrækningsfristen) kommer et høringsbrev vedrørende satellit kontrol (eller en fysik kontrol), kan ansøgeren ikke længere trække sin ansøgning tilbage og dermed undgå sanktioner.</p> <p>Landbrug & Fødevarer mener, dette er en helt urimelig skærpelse af regelforvaltningen, som indskrænker ansøgernes mulighed for at agere og rette op. Landbrug & Fødevarer mener, at denne skærpelse af regelforvaltningen skal tilbagerulles. Alternativt skal det sikres, at sanktionssystemet i ordningerne, herunder også grundbetalingsordningen ændres, så det ikke giver</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Ved arealer, som ifølge den satellitbaserede kontrol ikke opfylder tilskudsbetingelserne, har ansøgerne ifølge artikel 10, stk. 8, i forordning 2022/1173 mulighed for at fremlægge yderligere dokumentation eller trække arealerne tilbage fra ansøgningen inden for tilbagetrækningsfristen.</i></p> <p><i>Systemet bygger på, at ansøgerne medvirker aktivt til at afklare, om tilskudsbetingelserne er opfyldt. Dette vil ikke være tilfældet, hvis det gøres sanktionsfrit at undlade at medvirke til denne afklaring.</i></p> <p><i>Efter satellitbaseret kontrol eller kontrol med georefererede billeder har ansøgerne i de fleste tilfælde mulighed for at undgå sanktioner. Afledte konsekvenser af at trække arealer ud af ansøgningen i forhold til visse tilskudsbetingelser og konditionalitetskrav vil dog stadig kunne forekomme.</i></p> <p><i>I forhold til tilbagetrækningsfristen 15. november, jf. § 8, i bekendtgørelse om ansøgninger m.v. for landbrugere i Tast selv, har Europa-Kommissionen fastslået, at fristen er absolut.</i></p> <p><i>Tilbagetrækningsfristen angiver det seneste tidspunkt, hvor en ansøger kan tilbagetrække, herunder foretage ændringer i sin ansøgning om landbrugsstøtte, i fællesskemaet. For at minimere ulempen for ansøgerne har styrelsen ændret tilbagetrækningsfristen fra 25. oktober til 15. november i 2024 og 2025.</i></p>

sanktioner – men blot en reduktion i det støtteberettigede areal, hvis der kommer en underkendelse via kontroller udført efter 15. november.”	
Specifikke bemærkninger til de enkelte paragraffer fra Landbrug & Fødevarer	
<p>6.4. § 4, stk. 1, nr. 3 og 6: Kriterier og forpligtelser skal følge Baramlay-dommen</p> <p>”Det er nyt, at der i grundbetalingsbekendtgørelsen en definition af kriterier og forpligtelser. Definitionerne bør fastsættes i overensstemmelse med præjudiciel afgørelse i C-6/23 – Baramlay, således at støtteberettigelseskriterier” er forudgående krav for en støtteansøgnings gyldighed, hvorimod ”forpligtelser” er efterfølgende betingelser, som ansøger forpligter sig til at iagttage ved tildeling af støtte. Det bør også sikres, at opdelingen i kap. 3, 4 og 5 af forpligtelser og kriterier er i overensstemmelse hermed.</p> <p>Der kan henvises til præmis 66 i afgørelsen:</p> <p><i>Det fremgår imidlertid af den sædvanlige betydning af disse udtryk og af den sammenhæng, hvori de anvendes i disse forordninger, at et »kriterium for støtteberettigelse« på området for udvikling af landdistrikterne, der finansieres af ELFUL, skal forstås som et nødvendigt forudgående krav for en støtteansøgnings gyldighed, hvilket har til følge, at hvis et sådant krav ikke er opfyldt, skal støtteansøgningen afslås, og at en »forpligtelse« betegner et løfte fra støtteansøgeren om, med forbehold for tildelingen af denne støtte, at overholde en pligt, der er formuleret i programmet for udvikling af landdistrikterne, i den periode, hvor programmet gennemføres.”</i></p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen skal bemærke, at definitionerne af kriterier for tilskudsberettigelse og forpligtelser i 2024 fremgår af bekendtgørelse om kontrol og administrative sanktioner, der nu i 2025 er inkorporeret i grundbetalingsbekendtgørelsen. På den baggrund fremgår definitionerne herefter af grundbetalingsbekendtgørelsen. Definitionerne er dog ikke nye og har siden 2023 også være gældende for grundbetalingsordningen.</i></p> <p><i>Baramlay-dommen skal ses i lyset af den konkrete ordning, der behandles i dommen. Definitionerne i grundbetalingsbekendtgørelsen er fastsat i konteksten af reglerne for direkte betalinger, og styrelsen finder ikke, definitionerne strider mod definitionerne af EU-rettens fastsættelse af kriterier for støtteberettigelse og forpligtelser.</i></p>
<p>6.5. § 4, stk. 1, nr. 12: Ændring vedr. definitionen af permanent græs må ikke ændre betydningen</p> <p>”Definitionen af permanent græs er omformuleret fra ”Arealer, der dyrkes med græs eller andet grøntfoder, og som er holdt uden for omdriften i mindst 5 år” til ”Arealer, der dyrkes med græs</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen kan bekræfte, at den ændrede formulering af definitionen af permanent græs i § 4, nr. 12, ikke ændrer indholdet af definitionen.</i></p>

<p>eller andet grøntfoder, og som er holdt uden for omdriften i 5 år eller mere”.</p> <p>Et græsareal bliver det 6. år det anmeldes som græs til permanent græs. Som SEGES og Landbrug & Fødevarer læser bekendtgørelsen, er der ikke ændringer til dette – men det skal sikres, at det fortsat er sådan reglerne skal forstås.”</p>	<p><i>Den nye formulering er valgt, fordi den er identisk med formuleringen i CAP-planforordningen.</i></p>
<p>6.6. § 7: Arealer anmeldt til opfyldelse af GLM 10 skal medtages i denne bestemmelse</p> <p>”Der er oplistet en række arealer der fastholdes som omdriftsarealer. Det forstås således, at det er arealer, der står på ”pause” i forhold til optællingen til permanent græs.</p> <p>Ud over brak under bio-ordningen biodiversitet og bæredygtighed, er brak anmeldt under GLM 10 også på ”pause” i forhold til at blive til permanent græs (SEGES Innovation har fået et skriftligt svar fra SGAV, der bekræfter dette). Dette skal tilføjes i § 7.”</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p>
<p>6.7. § 9: Definitionen af aktiv landbruger</p> <p>”Der har gennem 2023 været en del dialog mellem Landbrug & Fødevarer/Seges Innovation og SGAV om de kriterier der stilles for at en ansøger kan betragtes som værende aktiv landbruger under grundbetalingsordningen, og som også har betydning for en lang række andre støtteordninger.</p> <p>Dialogen er udløst af, at de nuværende kriterier (og SGAVs fortolkning af deres betydning) giver en række udfordringer, som gør at en række ansøgere uforvarende er endt i en situation, hvor de ikke, som forventet, er aktive landbrugere. Dette giver alvorlige økonomiske konsekvenser for den enkelte.</p> <p>Vi har derfor i forbindelse med møder, henvendelser til styrelsen og bl.a. høringssvaret til CAP-planen for 2025 rejst ønske om, at der sker en række ændringer af kriterierne fremadrettet, ligesom det er vigtigt, at der findes løsninger for de ansøgere der uforvarende er endt i en situation, hvor de fx ikke er aktive landbrugere i 2023 – og</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen noterer sig Landbrug & Fødevarers generelle synspunkter og ønsker vedrørende aktiv landbruger-reglerne.</i></p>

<p>per definition vil være udelukket fra at søge grundbetaling i de efterfølgende 2 år.</p> <p><u>Generelt om definitionen af aktiv landbruger</u> Indledningsvist vil vi i Landbrug & Fødevarer gerne gentage vores generelle holdning til kravet, som vi også har skrevet i høringssvaret til CAP-planen for 2025:</p> <p>Vi mener, at der skal ske en justering af definitionen af aktiv landbruger i CAP-planen. Den nuværende definition af aktiv landbruger betyder, at en række landmænd uforvarende er kommet, og kan komme, i klemme i forhold til at leve op til kriterierne for at være aktiv landbruger.</p> <p>Helt generelt bør det være således, at alle ansøgere som udfører landbrugsaktiviteter på landbrugsarealer eller har erhvervsmæssigt husdyrhold ikke bliver udelukket fra at søge grundbetaling, bioordninger, arealordninger og koblet støtte.</p> <p>Landbrug & Fødevarer er bevidst om, at EU-Kommissionen kræver, at der opstilles flere objektive kriterier end blot, at der udføres landbrugsaktivitet. De kriterier, der for nuværende er stillet op, giver imidlertid en række uhensigtsmæssige effekter og hænger ikke sammen med, hvordan der normalt drives landbrug i Danmark. Derfor er der behov for en række justeringer. Nogle af justeringerne kan muligvis gennemføres på bekendtgørelsesniveau, mens andre sandsynligvis vil kræve en ændring af CAP-planen.”</p>	
<p>6.8. Konkrete udfordringer i 2024</p> <p>”De konkrete udfordringer vi har oplevet i 2024 relaterer sig blandt andet til opfyldelsen af kriteriet om, at ansøgeren skal være medlem af register for gødningsregnskab senest på ansøgningsfristen og her i efteråret også til håndteringen af 5.000 EUR grænsen. Disse to udfordringer gennemgås i de følgende afsnit – startende med 5.000 EUR grænsen.</p> <p><u>5.000 EUR grænsen</u></p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen bemærker i forhold til kriteriet om 5000-euro grænsen, at det er korrekt, som Landbrug & Fødevarer beskriver, at selve grænsen er forordningsbestemt.</i></p> <p><i>Det fremgår endvidere både af grundbetalingsbekendtgørelsen og vejledningen, at tilskudssatserne kan variere. Ansøgerne bør</i></p>

<p>En række ansøgere har på baggrund af det ekstra tilskud i bioordningerne i 2023 fået udbetalt et samlet tilskud på over 5.000 euro i 2023. Dvs. det ekstra tilskud der blev udbetalt som følge af, at tilskudssatserne i 2023 blev øget som følge af underansøgning på bioordningerne.</p> <p>Disse ansøgere er blevet underkendt som aktiv landbrugere i 2024, da denne gruppe udelukkende kan opfylde kriteriet for aktiv landbruger på baggrunde af kriterie 2. Dette på trods af at ansøgerne driver landbrugsarealer, og er med til at understøtte formålet med bioordningerne i den nye CAP. Samtidig bliver denne gruppe ansøgere udelukket fra at understøtte formålene ved at søge tilskud i både 2025 og 2026, da ansøgerne ikke kan være aktive landbrugere på anden baggrund end at være ”ny” ansøger (kriterie 5).</p> <p>Det er vigtigt, at der findes en løsning for de landbrugere der er kommet i klemme i fht. 2023 eller 2024-ansøgningen, og samtidig vil vi kraftigt opfordre SGAV til at finde en løsning, så denne gruppe ansøgere kan søge bioordninger og øvrigt tilskud i 2025.</p> <p>Landbrug & Fødevarer er bekendt med, at den nuærende 5.000 EUR grænse er forordningsfastsat, men det laver ikke om på, at den praktiske forvaltning og håndtering af grænsen giver helt konkrete udfordringer for de små bedrifter, og som de facto forhindrer dem i at tage risikoen ved at søge ind i bioordningerne. Dette skal der findes en løsning på.</p> <p>Fremadrettet bør det blandt andet gøres muligt, at angive i ansøgningen, fx ved afkrydsning, at ansøgeren maksimalt ønsker 5.000 EUR udbetalt, hvis der skulle opstå en situation, hvor tilskudssatserne for bioordningerne (og grundbetaling) opjusteres. Eftersom der på mange bioordninger er en stor margin for, hvor meget satsen kan opjusteres, vil det for mange små ansøgere være tæt på umuligt at søge tilskud under bioordningerne, hvis dette skal iagttages som en sikkerhedsmagen når der ansøges om tilskud (dvs. søge under 5.000 EUR for at undgå risiko for en opjustering til over 5.000 EUR).</p>	<p><i>dermed være bekendt med risikoen for variation i tilskudssatser ved opfyldelse af kriterie 2.</i></p> <p><i>Styrelsen bemærker herudover, at kriterierne er forhandlet med Europa-Kommissionen i lyset af det danske erhvervs forhold. Kriterierne kan være forhandlet/afklaret anderledes i andre EU-lande som følge af andre politiske ønsker og andre lokale forhold. Der kan derfor ikke foretages en direkte sammenligning med de måder, hvorpå aktiv landbruger-kriterierne er fastsat i andre lande.</i></p> <p><i>Styrelsen gør endvidere opmærksom på, at ansøger har mulighed for at anvende tilbagetrækningsfristen indtil den 15. november, jf. § 8 i bekendtgørelse om ansøgninger m.v. for landbrugere i Tast selv. Tilbagetrækningsfristen angiver det seneste tidspunkt, hvor en ansøger kan tilbagetrække, herunder foretage ændringer i sin ansøgning om landbrugsstøtte, i fællesskemaet.</i></p>
--	--

<p>Derudover mener Landbrug & Fødevarer, at der skal tilføjes et supplerende kriterium, så det gøres muligt, at ansøgere der søger om udbetaling af højst 5.000 EUR i direkte betalinger i indeværende ansøgningsår også betragtes som aktive landbrugere. Dette kriterium findes bl.a. i den svenske og den tyske CAP-implementering. Dette vil også være en stor hjælp for bedrifter som nedskalerer deres produktion fra det ene år til det andet.</p>	
<p>6.9. Register for Gødningsregnskab og producentskifte</p> <p>"Landbrug & Fødevarer skrev i høringssvaret til CAP-planen følgende:</p> <p><i>"Det allervigtigste er, at det sikres, at alle bedrifter, som ophører og som oprettes i løbet af ansøgningsåret men efter ansøgningsfristen, kan betragtes som aktive landbrugere og dermed få udbetalt landbrugsstøtte. Det gælder fx ved generationsskifte, skattefri virksomhedsomdannelse, dødsboer, konkurser, salg m.v.</i></p> <p><i>Der er særligt en udfordring ved ophør af bedrifter, som opfylder aktiv landbruger-kriteriet ved at være medlem af register for gødningsregnskab. For bedrifter som oprettes i løbet af ansøgningsåret, er det særligt en udfordring i de tilfælde hvor de skal overtage specifikke forpligtelser i støtteordninger fra ophørende bedrifter via et producentskifte.</i></p> <p><i>Landbrug & Fødevarer kan for nuværende ikke præcist gennemskue, om dette kræver ændringer i formuleringen i CAP-planen vedr. register for gødningsregnskab, eller om det blot kræver justeringer i grundbetalingsbekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Det ønskes i den forbindelse, at kriteriet vedrørende medlemskab af register for gødningsregnskab gentænkes og justeres, så det i højere grad afspejler den praktiske virkelighed. For det første følger indmelding i gødningsregistret ikke kalenderåret, men derimod planperioden, som går fra 1. august til 31 juli. For</i></p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Landbrug & Fødevarer citerer/henviser til et høringssvar givet i forbindelse med Overvågningskomitéens udtalelse vedrørende forslag til ændring af CAP-planen for 2025. Styrelsen har hertil udarbejdet et høringssvarsnotat, hvortil der henvises.</i></p> <p><i>Landbrug & Fødevarer påpeger, at "for nye bedrifter, som der producentskiftes til i løbet af ansøgningsåret (men efter ansøgningsfristen) bør betragtes som aktive landbrugere fra det øjeblik de melder sig ind i register for gødningsregnskab. Alternativt skal erhververen kunne indtræde i overdragerens status af aktiv landbruger – bedriften er den samme, det er blot ejeren, der er ny."</i></p> <p><i>Styrelsen skal hertil bemærke, at nyskabelsen i 2025-grundbetalingsbekendtgørelsen muliggør, at erhververen i producentskiftet kan blive aktiv landbruger, hvis erhververen fra overdragelsesdagen tilmeldes Register for Gødningsregnskab. At det skal ske fra overdragelsesdagen er væsentligt for at sikre, at ansøger, på trods af at have ændret for eksempel virksomhedsform, er aktiv landbruger i hele kalenderåret.</i></p>

<p><i>det andet, stilles der i den nationale lovgivning krav om, at en landbrugsbedrift bliver meldt ud af register for gødningsregnskab i det øjeblik bedriften ophører med landbrugsproduktion.</i></p> <p><i>Hvis landbrugsbedriften skal overholde dette nationale regelsæt, kan bedriften ikke være aktiv landbruger i det år, hvor bedriften ophører med landbrugsaktivitet. For bedrifter der ophører efter ansøgningsfristen i ansøgningsåret, bør der således alene stilles krav om, at ansøgeren er medlem af gødningsregistret i den planperiode, som udløber den 31. juli i ansøgningsåret og frem til den dato hvor bedriften ophører. Dette kan være en hvilken som helst dato mellem ansøgningsfristen og 31. december i ansøgningsåret.</i></p> <p><i>De arealer som overdrages, vil blive tilmeldt register for gødningsregnskab hos den nye bedrift gældende fra samme dato. Det er også denne planperiode som er relevant i forhold til ansøgningsåret, da denne planperiode vedrører de afgrøder, som bedriften dyrker og høster det pågældende år.</i></p> <p><i>For nye bedrifter, som der producentskiftes til i løbet af ansøgningsåret (men efter ansøgningsfristen) bør disse betragtes som aktive landbrugere fra det øjeblik de melder sig ind i register for gødningsregnskab. Alternativt skal erhververen kunne indtræde i overdragerens status af aktiv landbruger – bedriften er den samme, det er blot ejeren, der er ny.”</i></p> <p><i>SGAV har nu sendt bekendtgørelse om grundbetaling i høring med et forslag til tilføjelse vedrørende register for gødningsregnskab og økologificering, jf. § 9 stk. 3 og 4.”</i></p>	
<p>6.10. Ad § 9, stk. 3.</p> <p>Det fremgår af stk. 3, at en ansøger tilmeldt register for gødningsregnskab eller certificeret til økologisk jordbrugsproduktion, uanset en overdragelse af ansøgers bedrift eller en ændring af ansøgers CVR-nummer efter ansøgningsfristen, vil være aktiv landbruger.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Landbrug & Fødevarer stiller sig tvivlende overfor, om det reelt er muligt at blive aktiv landbruger, hvis en ansøger udmeldes af for eksempel Register for Gødningsregnskab i kalenderåret. Landbrug &</i></p>

<p>Dette gælder ifølge udkastet dog kun, hvis erhververen fra overdragelsesdagen tilmelder sig gødningsregistret eller søger om certificering til økologisk jordbrugsproduktion inden overdragelsen, samt overholder kriterier og forpligtelser forbundet med den ansøgte tilskudsordning.</p> <p>Dette forslag til tilføjelse i bekendtgørelsen er, som Landbrug & Fødevarer har forstået det et forsøg på at løse ovennævnte problemstilling. Landbrug & Fødevarer kvitterer i den forbindelse for, at SGAV anerkender udfordringen og gør et forsøg på at finde en løsning. Landbrug & Fødevarer stiller sig dog meget tvivlende overfor, om det konkrete forslag vil have den ønskede virkning af følgende årsager:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ud fra den konkrete ordlyd i bekendtgørelsesteksten er det uklart, om det reelt vil være muligt for ansøgeren at melde sig ud af register for gødningsregnskab eller stoppe certificering til registre er eneste adgang til at være aktiv landbruger for ansøgeren). Der står ikke, at dette er muligt, der står blot, at overdragelse af en bedrift efter ansøgningsfristen er muligt. • Der stilles krav om, at erhververen på overdragelsesdagen indmelder sig i gødningsregistret. Det er ikke vanlig praksis at dette gøres præcis på overdragelsesdagen, da følgende regler gælder på gødskningsområdet: Udgangspunktet er, at man skal tilmeldes inden planperiodens udløb. Dvs. hvis handlen sker inden 31/7, så skal tilmeldingen ske seneste 31/7. Hvis handlen sker efter 31/7 så har man frem til 31/7 i det efterfølgende år. Hvis der på denne måde stilles et ekstra krav med en ny frist, vil det tilføje helt unødigt bureaukrati, og en ny stor risiko for, at der bliver lavet fejl. Dette er meget uhensigtsmæssigt. • Der stilles krav om, at erhververen inden overdragelsesdagen skal søge om certificering til økologisk jordbrugsproduktion. Hvad betyder "inden"? Typisk søges om certificering samtidig med overdragelsen af driftsansvaret, hvorved økologisk status opretholdes for 	<p><i>Fødevarer finder, at det ikke tydeligt fremgår af ordlyden af bekendtgørelsens § 9, stk. 3.</i></p> <p><i>Styrelsen skal bemærke hertil, at dette er muligt. Det fremgår således direkte af bekendtgørelsens § 9, stk. 3, at ansøger uanset en overdragelse er aktiv landbruger, hvis erhververen sørger for at tilmelde sig Register for Gødningsregnskab fra overtagelsesdagen. Det fremgår dermed ikke alene af bestemmelsen, at overdragelse er mulig, som Landbrug & Fødevarer fremhæver. Status som aktiv landbruger bevares på trods af overdragelse under forudsætning af tilmelding til Register for Gødningsregnskab eller ansøgning om certificering til økologisk jordbrugsproduktion.</i></p> <p><i>Styrelsen skal i den forbindelse bemærke, at styrelsen vil foretage en justering af bestemmelsen, således at der i stedet for "inden" kommer til at stå "senest samtidig".</i></p> <p><i>Styrelsen bemærker endvidere, at hvis ansøger overgår til ikkeøkologisk produktion, bortfalder hele grundlaget for ansøgers status som aktiv landbruger, såfremt ansøger udelukkende kunne opfylde aktiv landbruger-kriteriet via økologi certificering.</i></p> <p><u><i>Aktiv landbruger dødsboer</i></u> <i>Landbrug & Fødevarer har anført, at der ikke tages hånd om dødsboer, hvor ansøger er død efter ansøgningsfristen, hvor der er henvist til reglerne om force majeure.</i></p> <p><i>Styrelsen skal hertil bemærke, at et dødsfald er en særlig omstændighed, der medfører, at det for dødsboet er vanskeligt at leve op til at være aktiv landbruger eller øvrige forpligtelser under ordningen, og som derfor behandles som force majeure.</i></p>
--	--

<p>bedrifter/produkter, selvom certificeringen gennemføres endeligt på et senere tidspunkt, når certificeringskontrollen er gennemført. Derfor giver kravet ikke mening.</p> <p>Landbrugsstyrelsen har tidligere afklaret følgende, som fortsat bør være gældende: "Det er korrekt, at bedriften skal være økologi-certificeret hele kalenderåret. Såfremt ansøgers bedrift i forbindelse med overdragelsen eller virksomhedsomdannelsen bevarer sin økologiske certificering i hele kalenderåret, vil det ikke have indvirkning på ansøgers opfyldelse af kriteriet for at være aktiv landbruger." Det løser dog ikke problemet, hvis bedriften overgår til ikke-økologisk produktion i kalenderåret. Det fremgår heller ikke, om der vil være formelle krav til proceduren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der tages ikke hånd om dødsboer, hvor ansøger er død efter ansøgningsfristen. Ifølge mundtlige tilkendegivelser fra SGAV, skal dette håndteres via force majeure reglerne. Dette vil medføre en meget stor risiko, da det væsentlige i et dødsbo ikke er at overholde en frist for force majeure anmodninger til SGAV. Det er en gruppe ansøgere, som er blevet overset da regler om aktiv landbruger blev indført. Det bør være således, at dødsboer identificeres med afdøde i forhold til reglerne om aktiv landbruger. • De foreslåede regler løser ikke den udfordring der vil være, hvis erhververen ikke har mulighed for at blive aktiv landbruger, ved fx at melde sig ind i register for gødningsregnskab. Det kunne fx være hvis der er tale om salg af arealer hvor der er søgt tilskud under bioordningerne, og der derfor ikke må udbringes gødning på arealerne. • Der er alt i alt tale om en unødigt kompliceret løsning, som vil give stor risiko for, at ansøgerne kommer til at lave fejl." 	
<p>6.11. Forslag fra Landbrug & Fødevarer om aktiv landbruger</p> <p>"Af ovennævnte årsager, vil Landbrug & Fødevarer opfordre meget kraftigt til at problemet i stedet løses på en anden måde. Vores forslag er følgende</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen skal bemærke, at løsningen er udarbejdet med fokus på at tilgodese formålet med reglen samtidig med, at reglen ikke forhindrer ansøgers</i></p>

<p>(som også blev nævnt i høringssvaret til CAP-planen):</p> <p>Det foreslås, at formuleringen i ”i kalenderåret”, som fremgår af stk 1, 1. pkt. udgår, og at ændringen af stk. 3 slettes. Teksten ”i kalenderåret” er ikke nævnt i CAP-planen og derfor kan dette gøres uden ændringer i CAP-planen. I forvejen administreres kravet ikke fuldt ud efter denne bestemmelse, da kriterie nr. 1 (40 ha), nr. 3 (ophør som økolog) og stk. 2 (plejetilskud) ikke håndteres på denne måde.</p> <p>Her kan ansøger efter ansøgningfristen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sælge/forpagte sin bedrift med mindst 40 ha • ophøre i register for økologi • opfylde forpligtigelser og have tilsagn om plejetilskud der ophører 31. august <p>Hvis ”i kalenderåret” fjernes kan ansøger supplere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sælge/forpagte sin bedrift med under 40 ha og i den forbindelse melde sig ud af gødningsregisteret. Hvis det er inden 31/7 vil ansøgeren være medlem af gødningsregistret i den planperiode, der udløber den 31/7, men ikke den efterfølgende planperiode. Hvis det er efter 31/7 vil ansøgeren være medlem af gødningsregistret i den planperiode, der udløber den 31/7, og medlemskab i den efterfølgende planperiode vil afhænge af, om ansøgeren konkret har udbragt gødning i denne planperiode. Medlemskab af gødningsregistret i den planperiode, som udløber den 31/7 vil derfor være tilstrækkeligt til at opfylde kriteriet. <p>Hvis denne ændring gennemføres, kan forslaget til stk. 3 helt udgå. Hvis stk. 3 fastholdes bør alle krav til erhververen slettes.”</p>	<p><i>mulighed for at foretage ændringer i CVR.nr. i løbet af kalenderåret. Desuden skal styrelsen bemærke, at en landbrugers ændringer i virksomhedsform generelt vil være forbundet med ændringer i juridiske forhold for landbrugeren. Landbrugeren har således overordnet ansvaret for at sikre sig, at relevante regler fortsat efterleves.</i></p> <p><i>Styrelsen bemærker til dette, at kriteriet om, at ansøger skal være aktiv i kalenderåret gælder for både for kriteriet om 40 hektar og økologi-certificering. Det eneste kriterie, der er undtaget fra at opfylde kriteriet i kalenderåret, er tilsagn om pleje af græs, hvor aktiv landbruger-kriteriet opfyldes ved at opfylde plejeforpligtelsen i tilsagnet. Styrelsen skal endvidere understrege, at formålet med reglerne om aktiv landbruger er at målrette tilskuddet til landbrugere med en landbrugsaktivitet på et vist minimumsniveau.</i></p> <p><i>Styrelsen noterer sig i øvrigt det af Landbrug & Fødevarer udarbejdede forslag til ny regulering på området.</i></p>
<p>6.12. Ad § 9, stk. 4</p> <p>”Det fremgår af stk. 4, at en erhverver af en bedrift for at få som aktiv landbruger skal tilmelde sig register for gødningsregnskab fra overdragelsesdagen eller søge om certificering til</p>	<p><i>Giver anledning til efterfølgende ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>I bekendtgørelse nr. 1295 af 29. januar 2024 om grundbetaling m.v. for landbrugere for 2025 står der i § 9, stk. 4, at ”En erhverver af en bedrift, jf. stk. 3, skal for at få status som aktiv landbruger</i></p>

<p>økologisk jordbrugsproduktion inden overdragelsen.</p> <p>Det er ud fra ordlyden i stk. 4 ikke til præcist at gennemskue i hvilke situationer bestemmelsen vil gælde, herunder om det både er noget der gælder før og efter ansøgningsfristen.</p> <p>Det er vigtigt, at der findes en bestemmelse i bekendtgørelsen, som gør det muligt for landbrugere, der ikke har indgivet et fællesskema i det pågældende ansøgningsår, at overtage en bedrift, hvor der også skal foretages producentskifte af fx slagtepræmier. Stk. 4 skal derfor bevares og målrettes erhvervelser af bedrifter efter ansøgningsfristen, hvor der samtidig skal ske producentskifte af en tilskudsordning. Her skal erhververen have mulighed for at blive anset som aktiv landbruger, hvis erhververen melder sig ind i gødningsregistret.</p> <p>I fht. økologicertificering, henvises der til bemærkningerne vedr. § 9 stk. 3.</p> <p><i>Reducer 40 ha grænsen til 20 ha</i> I Sverige ligger grænsen på 35 ha. Landbrug & Fødevarer ønsker at sænke grænsen til 20 ha. Bioordninger er populære blandt bedrifter under 40 ha, og det er derfor uhensigtsmæssigt hvis disse bedrifter forhindres i at søge, fordi de ikke kan betragtes som aktive landbrugere. Det skal i den forbindelse nævnes, at det i forordningsgrundlaget står direkte, at kravet om aktiv landbruger ikke har til formål at forhindre pluri-aktive landmænd i at søge landbrugsstøtte. De mindre landbrug er som oftest pluri-aktive, da indtægtsgrundlaget fra landbrugsbedriften alene ikke er tilstrækkeligt.</p> <p><i>Supplerende/alternativt kriterium til kriteriet om minimum 40 ha. støtteberettiget areal</i> For bedrifter, der kun modtager koblet støtte, er det relevant at give mulighed for, at disse betragtes som aktive landbrugere, når de har erhvervsmæssigt dyrehold. Alternativt kan der tilføjes et minimumsbeløb for koblet støtte. Fx EUR 300, som er minimumsgrænsen for at få koblet støtte.</p> <p><i>Ny ordning – permanent ekstensivering</i> Det er vigtigt, at den nye ordning permanent ekstensivering, som der første gang kan søges</p>	<p><i>tilmelde sig Register for Gødningsregnskab fra overdragelsesdagen eller søge om certificering til økologisk jordbrugsproduktion inden overdragelsen". "inden overdragelsen" er blevet ændret til "senest samtidig" med overdragelsen" med en ændringsbekendtgørelse, der trådte i kraft den 31. januar 2025.</i></p> <p><u>40 hektar</u> <i>Landbrug & Fødevarer fremhæver, at i Sverige ligger grænsen på 35 hektar. Landbrug & Fødevarer ønsker at grænsen nedsættes til 20 hektar.</i></p> <p><i>Styrelsen bemærker i forlængelse heraf, at kriterierne gennemgående er forhandlet med Europa-Kommissionen i lyset af det danske erhvervs landbrugsbedrifters forhold. Kriterierne kan være forhandlet anderledes i andre EU-lande som følge af andre politiske ønsker og lokale forhold. Der kan derfor ikke foretages en direkte sammenligning med måden, hvorpå kriterierne er fastsat i andre lande.</i></p> <p><u>Permanent ekstensivering</u> <i>Som udgangspunkt kan der ydes grundbetaling til landbrugsarealer, jf. bekendtgørelsens § 6.</i></p>
---	---

<p>tilskud til i efteråret 2024 sidestilles med andre udtagningsordninger, som er omfattet af artikel 4 stk. 4, litra C i forordning 2021/2115. Derved sikres det, at det fortsat er muligt at søge grundbetaling til det udtagne areal, også selvom der udtages så stor en andel af bedriften til ordningen, at det ikke længere er muligt at være medlem af register for gødningsregnskab.”</p>	<p><i>I situationer, hvor ansøger har et tilsagn, kan forpligtelsen i tilsagnet medføre, at arealet ikke længere betragtes som et landbrugsareal under grundbetaling - f.eks. landbrugsarealer, der udtages fra landbrugsdriften som følge af ordningen Permanent Ekstensivering (etårig tilsagnsforpligtelse). Disse arealer kan dog fortsat opretholde grundbetaling i den periode, hvor landbrugeren har den pågældende forpligtelse, jf. § 6, stk. 2, nr. 4, b).</i></p> <p><i>Efter udløbet af perioden, hvor tilsagnsforpligtelsen gælder, skal tilsagnsarealet på ny leve op til kriterierne for at være et landbrugsareal for fortsat at opnå grundbetaling. Det indebærer, at arealet enten skal være et omdriftsareal, et permanent græsareal eller et areal med permanente afgrøder, der kan anvendes til produktion eller opretholdes i en landbrugsmæssig stand.</i></p> <p><i>Alternativt skal arealet falde under en anden undtagelse til udgangspunktet om tilskud til landbrugsarealer. Dette kan eksempelvis være, hvis arealet bidrager til gennemførsel af Vandramme- eller Natura 2000-direktiverne eller fuglebeskyttelsesdirektivet, jf. § 6, stk. 4.</i></p> <p><i>I forhold til efterlevelsen af aktiv landbruger-kriteriet vedrørende arealer, hvor udtagningen via ordningen Permanent Ekstensivering resulterer i, at landbrugeren ikke kan leve op til forpligtelserne i Register for Gødningsregnskab, er ansøger nødsaget til at efterleve mindst et af de øvrige kriterier for at blive aktiv landbruger.</i></p>
<p>6.13. Kapitel 3: Forslag til overskrift</p> <p>”I definitionen af kriterier, jf. § 4, pkt. 6), kaldes benævnes disse som ”Kriterier for støtteberettigelse”. Det foreslås, at dette også gengives præcist i overskriften til dette kapitel i stedet for blot ”kriterier”.”</p>	<p><i>Giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen har ændret overskriften på bekendtgørelsens kapitel 3 i overensstemmelse med Landbrug & Fødevarers forslag.</i></p>
<p>6.14. § 15: Mangler bagatelgrænse</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændring i bekendtgørelsen.</i></p>

<p>”I grundbetalings-bekendtgørelsen for 2024 var der indsat en beskrivelse af bagatelgrænsen på 100 m² (§ 22, stk. 2). Denne findes ikke længere. Der ønskes en afklaring af, om dette har nogen betydning.</p> <p>I øvrigt bemærker Landbrug & Fødevarer, at denne bagatelgrænse bør hæves betydeligt. Den nuværende grænse udgør en uproportionalt høj administrativ byrde. Det gælder i mange tilfælde, men ikke mindst også i forhold til SGAVs kontrol af rådighed over arealer.”</p>	<p><i>Styrelsen skal pege på, at årsagen til, at der ikke længere fremgår en grænse på 100 m² for græsarealer, der ikke er slået eller afgræsset, er, at aktivitetskravet under grundbetalingen kontrolleres via satellitbaseret kontrol og gælder for hele marken. I forbindelse med fysisk kontrol vil aktivitetskravet for hele marken ligeledes blive vurderet, hvorfor der både af hensyn til at undgå en for stor administrativ byrde og af tekniske årsager fortsat gælder en bagatelgrænse på 100 m².</i></p> <p><i>Styrelsen skal bemærke, at det ikke er muligt at fastsætte bagatelgrænsen højere end 100 m², da det følger af Kommissionens retningslinjer for medlemsstaterne for kontrol, at grænsen skal være på højst 100 m².</i></p> <p><i>Styrelsen gør for en god ordens skyld opmærksom på, at bagatelgrænsen ikke finder anvendelse på ansøgere med flere områder under 100 m², hvor tilskudsbetingelserne ikke er opfyldt. Konsekvensen er i så fald, at ansøgeren kan få en sanktion for disse områder.</i></p>
<p>6.15. § 18, stk. 1: Uklart, hvordan bestemmelsen skal forstås</p> <p>”I § 18, stk. 1 kan følgende læses: Ansøger er på arealer med klynger af træer og buske forpligtet til at sikre, at træerne og buskene er en del af afgrøden på arealet med undtagelse af arealerne omfattet af § 22 (småbiotoper) og § 26 (markkrat).</p> <p>Det er uklart, hvad der menes med ”træerne og buskene er en del af afgrøden”. Dette ønskes præciseret i bekendtgørelsen og uddybet i vejledningen.”</p>	<p><i>Giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen har tydeliggjort formuleringen i bekendtgørelsens § 18 om arealer med klynger af træer og buske i lyset af Landbrug & Fødevarers kommentar til bestemmelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen kan bekræfte, at vejledningen vedrørende grundbetalingsbekendtgørelsen for 2025 er justeret i overensstemmelse hermed.</i></p>
<p>6.16. § 22: Indskrænkelse af bruttoarealmodellen</p> <p>Som følge af ændringen i implementering af konditionalitet, hvor 4 pct. kravet under GLM 8 erstattes af et tilsvarende 4 pct. krav under GLM 10 er der ændringer i reglerne vedr. bl.a. markkrat,</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen noterer sig Landbrug & Fødevarers synspunkter, herunder vedrørende andre landskabslementer.</i></p>

<p>som nu gøres selvstændigt støtteberettigede under grundbetalingsordningen. Det er dog ud fra udkastet til bekendtgørelse til grundbetaling svært at gennemskue helt hvilken sammenhæng der er til konditionalitetsreglerne.</p> <p>I udkastet til konditionalitetsbekendtgørelsen beskrives, at der sker en opstramning i forhold til hvor meget markkrat og småbiotoper må fylde på markens areal (fra 50 pct. til 20 pct.) og at markkrat nu også skal indregnes i denne maksimale procentsats.</p> <p>Dette er en meget uhensigtsmæssig opstramning i forhold til tidligere. Det vil betyde, at der er både markkrat og småbiotoper, som ikke længere kan anvendes til GLM 10. Det er imidlertid uklart, om disse markkrat og småbiotoper heller ikke vil være berettiget til grundbetaling. Det er vigtigt at det beskrives præcist i vejledningerne til hhv. grundbetaling, konditionaliet og bioordningen biodiversitet & bæredygtighed hvad der gælder, og hvordan sammenhængen er mellem de forskellige ordninger.</p> <p>I forhold til opstramningen af reglerne på dette område har Landbrug & Fødevarer følgende bemærkninger, som også vil være indeholdt i Landbrug & Fødevarers høringssvar til konditionalitetsbekendtgørelsen:</p> <p>I udkastet til bekendtgørelse om konditionalitet og social konditionalitet begrænses muligheden for placering af markkrat og småbiotoper, som skal indgå i GLM 10 i forhold til 2024 (GLM 8).</p> <p>Med forslaget, må markkrat og småbiotoper jf. § 17 stk. 3 nu maksimalt fylde 20 pct. af markens areal, mod tidligere helt op til 50 pct. af markens areal.</p> <p>Landbrug & Fødevarer mener, at de tidligere mere fleksible regler skal bevares. Ændringen er set med Landbrug & Fødevarers øjne et klart skridt i den forkerte retning.</p> <p>Det er helt i modstrid med tankesættet bag bruttoarealmodellen.</p> <p>Derudover betyder indskrænkningen, at nogle af de markkrat og småbiotoper, som tidligere år har</p>	<p><i>Som følge af Kommissionens forordning (EU) 2024/1468 om ændringer af CAP-planforordningen er den regel, der fastlagde, at de arealer, der indgår i opfyldelsen af 4 pct. kravet under GLM 8, pr. definition anses som en del af de støtteberettigede hektar under den direkte støtte, udgået. Danmark har fået bekræftet af Europa-Kommissionen, at det ikke er muligt at videreføre denne regel for arealer, der indgår i opfyldelsen af GLM 10, hvorfor arealer, der indgår i opfyldelsen af GLM 10, skal leve op til den generelle definition af støtteberettigede hektar, for at kunne modtage grundbetaling. Derudover har Europa-Kommissionen bekræftet, at de ikke vil godkende en CAP-planændring, hvor Danmark øger den nuværende tærskel for andre landskabselementer fra 20 pct. til 50 pct. Danmark har derfor fastholdt den nuværende tærskel for andre landskabselementer på 20 pct. for småbiotoper, men udvidet med markkrat.</i></p> <p><i>Styrelsen bekræfter, at justeringen medfører, at der vil være arealer med markkrat og småbiotoper, som i dag er tilskudsberettigede, der fra 2025 ikke længere vil være tilskudsberettigede. Dette omfatter dog kun et begrænset areal.</i></p> <p><i>Derudover vil landbrugerne fra 2025 have mulighed for at justere deres ansøgning således, at de småbiotoper, der udgør mere end 20 pct. af arealet, kan indgå i bio-ordningen biodiversitet & bæredygtighed og derigennem fastholde grundbetalingen.</i></p>
---	--

<p>indgået i GLM 8, ikke længere opfylder størrelseskravene. Dette er en stor udfordring for de landmænd, der bliver berørt af det.</p> <p>Der er blandt andet en lang række markkrat, hvor der er etableret 4 pct. ikke-produktive brak-arealer rundt om markkrattet. Disse vil ikke længere kunne indberettes som enkelt-marker i 2025. Det er typisk marker, hvor det er gavnligt for af forskellige årsager, at arealerne opfylder aktivitetskravet for slåning under brak-reglerne eller aktivitetskravet for blomster/bestøverbrak – herunder til gavn for vildtet. Arealerne er derfor ikke egnet som småbiotop.</p> <p>Hvis kravet om max. 20 pct. ikke ændres, så vil det forventeligt medføre, at brak-arealet fjernes omkring markkrattet, og det vil blive erstattet af et dyrket areal.</p> <p>Dette understreger behovet for, at de tidligere mere fleksible regler skal bevares.</p> <p>Her nedenfor vises et konkret eksempel på et markkrat omkranset af en brakmark:¹</p>	
<p>6.17. § 23, stk. 2: Etableringsfrist for blomster- og bestøverbrak skal flyttes til 14. maj</p> <p>”Landbrug & Fødevarer mener, at etableringsfristen for blomster- og bestøverbrak skal udskydes fra 30. april til den 14. maj. Som beskrevet i Landbrug & Fødevarers høringsvar til CAP-planen, har Aarhus universitet vurderet, at såning 14 dage senere ikke har væsentlig betydning for formålet med blomster/bestøverbrak. Fristen kan derfor uden problemer fastlægges til 14. maj frem for 30. april.”</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Der har været forhandlinger med Europa-Kommissionen, som har afvist, at fristen kan flyttes permanent. Dog har Europa-Kommissionen accepteret, at Danmark i de enkelte år kan udsætte fristen, såfremt vejrforhold medfører, at det er vanskeligt at nå at etablere blomsterblandingen inden den 30. april, og at fristen skal ligge så snart jorden er egnet til udsåning. Se evt. side 43 i CAP-planen.</i></p> <p><i>Bemærkningen fra Landbrug & Fødevarer tages til efterretning, og styrelsen vil fremadrettet vurdere behov og mulighed for at forhandle en permanent rykning af fristen med Europa-Kommissionen.</i></p>

¹ Der henvises til et foto med markkrat, der indgår i Landbrug & Fødevarers høringsvar.

<p>6.18. § 23, stk. 4: Ved udskydelse af etableringsfristen, vigtigt med tidligere meddelelse</p> <p>”Såfremt etableringsfristen 30. april fastholdes, og der er våde/tørre forhold i april 2025, henstilles SGAV til så hurtigt som muligt at meddele udsættelse af fristen. Det er vigtigt, at det sker tidligere end meddelelsen kom ud i 2024.”</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen gør opmærksom på, at en evt. udskydelse af fristen for blomster- og bestøverbrak, som ønsket af Landbrug & Fødevarer, udelukkende kan komme på tale, hvis Danmark er udsat for vejrforhold, der umuliggør udsåning, hvorfor dette først kan meldes ud tæt på fristen den 30. april.</i></p>
<p>6.19. § 23, stk. 5 og stk. 6: Betydning af formulering vedr. kontrolbesøg</p> <p>”Der står, at styrelsen kan ændre afgrødekode i forbindelse med ”kontrolbesøg”, dvs. fysisk kontrol. Betyder detm, at ændring af afgrødekode ikke kan ske i forbindelse med satelitkontrol?</p> <p>Der er fx i 2024 som en del af satellitkontrollen udsendt en række såkaldte ”pløje-høringer” på arealer anmeldt med blomster/bestøverbrak. Dvs. høringer i fht. om arealet har været pløjet i 2024. Hvis arealet har været pløjet, er der da mulighed for at ændre afgrødekode?”</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen skal bemærke, at ansøgeren, hvis der sendes en høring i forbindelse med den satellitbaserede kontrol, har mulighed for at indsende høringssvar og billeder via styrelsens app. Hvis ansøger er enig i styrelsens høring, er der også mulighed for at foretage ændringer i fællesskemaet.</i></p>
<p>6.20. § 24: Muligheder i forbudsperioden på brakarealer skal udvides</p> <p>Reglerne for, hvad der er tilladt i forbudsperioden på brakarealer fra 1. maj til 31. juli er meget komplicerede, da de varierer fra ordning til ordning. Som udgangspunkt bør det som minimum være muligt at lave selektiv bekæmpelse af uønskede arter på det niveau, der er muligt under grundbetalingsordningen i alle andre ordninger. Det gælder for både for bioordningen biodiversitet & bæredygtighed og for GLM 10. Dette gælder også i fht. at slå arealer, der ligger indenfor de afstandsforpligtelser, der gælder under bekendtgørelse om markfrø og sædekorn for at undgå krydsbestøvning.</p> <p>Mulighederne i grundbetalingsbekendtgørelsen ønskes dog også udvidet yderligere, da det er en udfordring ikke at kunne afslå problematisk græsukrudt.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen skal pege på, at der i medfør af den danske CAP-plan gælder en forbudsperiode mod slåning for brak uden undtagelser, hvilket er af hensyn til de ynglende fugle og pattedyr. Danmark har derfor kun i meget begrænset omfang undtagelsesvist accepteret, at enkelte arter kan slås indenfor forbudsperioden.</i></p> <p><i>Hvis det er nødvendigt at slå arealet i forbudsperioden pga. andre arter end angivet i bekendtgørelsen, vil arealet ikke blive anset som et brakareal, men som et græsareal. Arealet vil fortsat være berettiget til grundbetaling.</i></p> <p><i>Hvad angår de yderligere restriktioner vedrørende GLM 10 og bio-ordningerne, henvises til styrelsens høringssvarsnotat over bekendtgørelserne om hhv. konditionalitet og social konditionalitet for 2025</i></p>

<p>Der sker i disse år en stor opformering af græsukrudt i mange marker og flere bestande er resistente, så ukrudtsmidlerne ikke længere giver effekt. Flere bruger brak som en mulighed for at begrænse udbredelsen og placerer det i foragre etc. I disse brakmarker vil der ofte ske en opformering af de problematiske og aggressive græsukrudt, og netop i forbudsperioden vil de sætte spiredygtige frø. Frøene vil kunne give en yderligere opformering i brakmarken, men der er også risiko for at bestandene bliver spredt ind i den tilstødende dyrkede mark med vildt, hvori frøene sætter sig fast. Det ses ofte, at der i dyreveksler ses ukrudtsfrø fra hanespore eller agerrævehale. Dermed vil spredning af græsukrudt fra disse brakmarker blive et problem og øge pesticidforbruget.</p> <p>Der er også et ønske om at gøre det muligt bekæmpe bynke i brakmarker.</p> <p>I den forbindelse skal det supplerende nævnes, at selektiv slåning ikke vurderes at have betydning for brakmarkens biodiversitet, så længe der ikke er tale om en afpudsning af hele dyrkningsfladen.</p> <p>Faktisk kan differentieret slåning hæmme de mest konkurrencedygtige planter og dermed fremme en mere varieret vegetation.”</p>	<p><i>og om bio-ordningerne, der er offentliggjort på Høringsportalen.</i></p>
<p>6.21. § 24, stk. 1, 2: Forkert latinsk navn</p> <p>”De latinske navne for vår- og engbrandbæger er angivet som enslydende. Dette er ikke korrekt, da der er tale om to forskellige arter. Det skal derfor rettes.”</p>	<p><i>Giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen har ændret teksten i grundbetalingsbekendtgørelsens § 24, stk. 1, nr. 2, i overensstemmelse med Landbrug & Fødevarers bemærkning.</i></p>
<p>6.22. § 26, stk. 2: Bestemmelse om bredde på markkrat skal fjernes</p> <p>”Der er i bekendtgørelsen for 2025 indsat en ny tekst ”Ansøger er forpligtet til at sikre, at arealet med markkrat er mindst 10 meter bredt”.</p> <p>Denne tekst bør fjernes, da markkrat kun kan anvendes af ansøger, såfremt LBST/SGAV har godkendt markkrattet i IMK. Dermed er det</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer af bestemmelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen skal bemærke, at det er væsentligt, at der er en forpligtelse om, at markkrattet er mindst 10 meter bredt. Hvis markkrattet i forbindelse med kontrol ikke er mindst 10 meter bredt, betyder det, at dele af markkrattet er blevet taget ind i driften igen, hvorfor markkrat polygone- fjernes.</i></p>

allerede sikret, at markkrattet opfylder betingelserne.”	
<p>6.23. § 28, stk. 2: Tastefejl</p> <p>”Klippegrønt, pyntegrønt, juletræer, frøproduktion til skovfrø og anden skovdrift anses er ikke som permanente afgrøder. ”Er” skal slettes.”</p>	<p><i>Giver anledning til ændring i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen har slettet ”er” i overensstemmelse med Landbrug & Fødevarers kommentar.</i></p>
<p>6.24. §§ 32-34: Skovlandbrug</p> <p>”§§ 32-34 definerer pt. kriterierne for at få grundbetaling til arealer med skovlandbrug. Der arbejdes bl.a. hos Innovationscenter for Økologisk Landbrug med udvikling af skovlandbrugssystemer, og det giver løbende en række ønsker til ændringer af kriterierne. Nedenfor nævnes et par konkrete forslag til dette høringsudkast.</p> <p>Flere forskningsprojekter arbejder med at dokumentere effekterne af skovlandbrugssystemer og vi forventer at have resultater fra dem i de kommende år.</p> <p>I § 33 bør kriteriet for antal træer og den definerede rækkeafstand udvides med eller erstattes af en model for dækningsgrad af træerne på 10-40 procent af arealet. Eller alternativt efter en tysk model, hvor kravet er mindst 2 rækker træer og op til 40 procent trædække på en mark.</p> <p>I Bilag 2 til bekendtgørelsen fremgår godkendte træer og buske med frugt, bær og nødder på arealer med skovlandbrug. For Kastanje (ægte) fremgår <i>Castanea sativa</i> og <i>Castanea crenata</i> på listen. Det foreslås, at <i>Castanea molissima</i> tilføjes.</p> <p>Innovationscenter for Økologisk Landbrug henviser i det videre udviklingsarbejde til Vidensyntesen, som for nylig er publiceret: Jensen, M., Grønne, C., Bille, L. A., Birk, J. R., Ingvorsen, B., Henriksen, J. C., Kongsted, A. G., Thorsøe, M. H., & Dalgaard, T. (2024). <i>Vidensyntese: Muligheder og potentialer for skovlandbrug inden for rammerne af økologi</i>. DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug.</p>	<p><i>Giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen skal bemærke, at Kinesisk kastanje <i>Castanea molissima</i> gøres til en tilskudsberettiget sort af kastanje (ægte) - som foreslået i Landbrug & Fødevarers høringssvar.</i></p> <p><i>Konkret står der i bilag 2’ godkendte træer og buske med frugt, bær og nødder på arealer med skovlandbrug’ under kastanje (ægte) ”Castanea sativa, Castanea crenata, Castanea molissima eller krydsninger heraf”.</i></p> <p><i>Ønsket fra Landbrug & Fødevarer om at erstatte eller udvide det nuværende krav i § 33 til antal træer og den definerede rækkeafstand kan ikke imødekommes.</i></p> <p><i>Først og fremmest kan det godt lade sig gøre under de nuværende regler på en mark anmeldt med skovlandbrug at have to rækker med træer og buske og have et kronedække på 10-40 pct.</i></p> <p><i>Reglerne om skovlandbrug er netop fastsat for at kunne være så rummelig som mulig for at sikre, at flest mulige skovlandbrugssystemer er tilskudsberettigede under den direkte støtte. Hvis reglerne ændres, er der således risiko for, at allerede etablerede skovlandbrugssystemer ikke længere vil være tilskudsberettigede.</i></p> <p><i>Dernæst er det besluttet, at regler om design af tilskudsberettiget skovlandbrug handler om plantetal og ikke kronedække for at gøre det lettere at overholde regler, når der etableres nye skovlandbrug. Når der etableres nye træer og buske, kan det være vanskeligt for både ansøgere og administrationen at sikre, at der en specifik</i></p>

<p>Rådgivningsrapport fra DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug.”</p>	<p><i>andel af kronedække af træer og buske på en mark, da nye træer og buske ikke fylder meget ved etablering. Derfor er det lettere at overholde og kontrollere krav om plantetal.</i></p> <p><i>Forslaget i høringssvaret virker umiddelbart til at være en skærpelse i forhold til nuværende regler og ikke noget, der kan ses en fordel i på nuværende tidspunkt. Det vil også kræve en ændring af CAP-planen at fastsætte regler om dækningsgrad, hvorfor det ikke umiddelbart kan ændres med bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen er opmærksom på, at der i de kommende år vil komme resultater fra forskellige forskningsprojekter på at dokumentere effekterne af skovlandbrugssystemer. Bestemmelser om tilskudsberettigelse til skovlandbrug vil kunne tilpasses løbende årligt, når der er konkrete forskningsresultater, der viser, hvilke systemer, der har størst muligt effekter blandt andet i forhold til større biodiversitet, bedre jordstruktur, kulstoflagring, dyrevelfærd, flere nyttedyr, større modstandsdygtighed overfor vejrlig mm.</i></p> <p><i>Styrelsen er også opmærksom på, at Innovationscenter for Økologisk Landbrug for nyligt har publiceret en Vidensyntese om skovlandbrug. Styrelsen har taget anbefalinger derfra til efterretning, men det har ikke ført til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p>
<p>6.25. § 38: Forkert grundbetalingssats</p> <p>”Satsen på grundbetaling er anført til 234,10 EUR/ha, svarende til ca. 1.744 kr./ha. Dette stemmer ikke overens med det beløb, der er angivet i CAP-planen (den version som var i høring i overvågningskomiteen i oktober). Her fremgår det, at satsen er 243,20 EUR/ha, svarende til ca. 1811,84 kr./ha. Det er vigtigt, at tallet korrigeres til den korrekte sats.”</p>	<p><i>Giver anledning til ændring i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Satsen i grundbetalingsbekendtgørelsens § 38 bliver ændret til 243,20 EUR pr. hektar.</i></p>
<p>6.26. § 42: Overholdelse af kriterier, der vedrører arealer</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p>

<p>”Det fremgår af teksten, at hvis et kriterie ikke overholdes, er ansøger ikke berettiget til tilskud. Dette er korrekt i fht. generelle kriterier, som fx at ansøgeren skal være aktiv landbruger. Kriterierne kan imidlertid også vedrøre det konkrete areal, der er søgt om tilskud til. Hvis et kriterie ikke er overholdt på en del af det areal, der er søgt om tilskud til, er det alene det konkrete areal, som ikke overholder kriteriet, der ikke kan få tilskud.”</p>	<p><i>Styrelsen skal bemærke, at det fremgår af bekendtgørelsens § 42, at hvis ansøger ikke opfylder de kriterier, der fremgår af de øvrige bestemmelser, som § 42 henviser til, er ansøger ikke berettiget til tilskud og eventuelt udbetalt tilskud skal tilbagebetales.</i></p> <p><i>I grundbetalingsbekendtgørelsen gælder der kriterier specifikt rettet mod ansøger, herunder aktiv landbruger, som der også henvises til.</i></p> <p><i>Herudover gælder der konkrete kriterier rettet mod det ansøgte areal, som ansøger skal sørge for at overholde for at blive tilskudsberettiget.</i></p> <p><i>Manglende opfyldelse af kriterier rettet mod selve ansøger vil påvirke hele ansøgningen på trods af, at øvrige kriterier til de ansøgte marker på arealet måtte være opfyldt.</i></p> <p><i>Hvis ansøger eksempelvis opfylder kriteriet om aktiv landbruger og har ansøgt om tilskud til flere marker, er det korrekt, at det alene er den konkrete mark, som ikke opfylder kriteriet, der ikke kan få tilskud.</i></p>
<p>6.27. § 42, stk. 2, 2. pkt: Tilbagebetaling ”helt eller delvist”</p> <p>”Det bør fremgå, at eventuelt udbetalt tilskud skal tilbagebetales ”helt eller delvist”, ellers hænger det ikke sammen med 1. pkt.”</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen bemærker, at bekendtgørelsens § 42, stk. 2, 1. pkt., omhandler den situation, hvor der sker en opgørelse af, hvordan det ansøgte tilskud som følge af manglende opfyldelse af forpligtelser enten skal nedsættes helt eller delvist. § 42, stk. 2, 2. pkt., angiver som konsekvens, at den del af tilskuddet, der allerede er udbetalt, som er omfattet af beregningen i 1. pkt., nu skal tilbagebetales fuldt ud. Dette skyldes, at der i 1. pkt. allerede tages stilling til den samlede nedsættelse af det ansøgte tilskud, hvorfor resultatet af heraf i 1. pkt. fuldt ud skal tilbagebetales.</i></p>
<p>6.28. § 53, Uagtsomhed ved udelukkelse</p> <p>Det fremgår af § 54, at graden af ansøgers uagtsomhed skal indgå i vurderingen af, om en ansøger skal udelukkes fra at søge tilskud. Efter</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen anerkender, at udelukkelse har en indgribende retsvirkning for en landbruger og</i></p>

<p>Landbrug & Fødevarers opfattelse skal udelukkelse forbeholdes særligt kvalificerede tilfælde, og derfor skal der som minimum være tale om forsæt eller grov uagtsomhed, for at der kan være tale om udelukkelse. Dette understøttes af en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvor det fremgår, at (Sag 21/13847): ”Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i øvrigt, at bortfald af tilsagn og udelukkelse fra støtteordninger er en indgribende forvaltningsakt, som kræver, at de skitserede forhold i hjemmelsgrundlaget med sikkerhed gør sig gældende i sagen.”</p>	<p><i>understreger i den forbindelse, at udelukkelse alene vil være relevant i særligt alvorlige overtrædelsestilfælde.</i></p> <p><i>Styrelsen har endvidere læst Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse og vurderer, at den foreslåede affattelse af bestemmelsen om udelukkelse ikke er uforenelig med nævnets afgørelse.</i></p>
<p>6.29. Kapitel 9: Kontrol</p> <p>”Det er vigtigt, at der i vejledningerne til grundbetalingsordningen, ø-støtte og stivelseskartoffelordningen vises flere eksempler på beregning af nedsat tilskud og sanktioner.</p> <p>Der henvises til bemærkningerne i høringssvarets indledning vedr. muligheden for at tilbagetrække en ansøgning i forbindelse med satellitkontrollen.”</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen kan oplyse, at vejledningerne vedrørende grundbetalingsbekendtgørelsen for 2025 og de øvrige tilskudsordninger indeholder et eksempel på beregning af nedsat tilskud og sanktioner for hhv. grundbetaling, ø-støtte og stivelseskartoffelordningen.</i></p>
<p>6.30. § 54: Vigtigt med fyldestgørende oplysninger i satellitkontrollen</p> <p>”Ved partshøring i satellitkontrollen er det vigtigt, at det tydeligt fremgår, hvilke støtteordninger der er høring omkring. Hvis et areal er tilmeldt grundbetaling og en bioordning, så skal det fx være tydeligt at høringen både vedrører støtteberettigelsen til grundbetaling og bioordningen, såfremt det er tilfældet. Ligeledes skal det fremgå, hvis høringen kan få betydning for overholdelse af konditionalitetskrav.</p> <p>Det er vigtigt, at der udover høring i den satellitbaserede kontrol, også kommer særskilt høring såfremt arealet er anvendt til opfyldelse af GLM-krav.”</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen noterer sig ønsket fra Landbrug & Fødevarer om partshøring og oplysninger i forbindelse med den satellitbaserede kontrol. Det er dog ikke en mulighed at imødekomme ønsket på grund af administrative forhold.</i></p> <p><i>Hvis en afgørelse får betydning for overholdelse af øvrige krav, vil ansøger få en særskilt høring vedrørende det pågældende forhold.</i></p> <p><i>For eksempel vil det i tilfælde, hvor satellitkontrollen indikerer, at GLM-krav er overtrådt, altid give anledning til en selvstændig partshøring over afgørelsen efter konditionalitetsreglerne.</i></p>
<p>6.31. Kap. 10: Digital kommunikation</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p>

<p>”Det bør det fremgå udtrykkeligt, at øvrige henvendelser – for eksempel anmodning om force majeure efter § 46 ”skriftligt” kan foregå via e-mail eller brev.”</p>	<p><i>Styrelsen skal bemærke, at det reguleres i grundbetalingsbekendtgørelsens kapitel 10 om digital kommunikation, at skriftlige partshøringer efter forvaltningslovens § 19, skriftlige referater af telefoniske partshøringer efter forvaltningslovens § 19 og skriftlige anmodninger om supplerende oplysninger sendes til ansøger via Tast selv.</i></p> <p><i>Det er således specificeret i bekendtgørelsen, hvornår der skal anvendes digital kommunikation. Force majeure er ikke nævnt i forhold til digital kommunikation.</i></p> <p><i>Eftersom bestemmelsen om digital kommunikation ikke specificerer meddelelser om force majeure, er sådanne henvendelser ikke underlagt regler om obligatorisk digital kommunikation.</i></p> <p><i>Det står derfor ansøger frit og for egen risiko, hvordan meddelelse herom indgives til styrelsen.</i></p>
<p>7. Landbrugsrådgivning Syd, Lene Jakobsen</p>	<p>Opfølgning</p>
<p>7.1. Reglerne om aktiv landbruger</p> <p>”KRAV til aktiv jordbruger. OM man søger et PLG tilsagn eller man søger i bioordningerne. Begge dele skal kunne udløse at man at aktiv jordbruger, eftersom der er lige så meget – om end - ikke mere miljøvenlig jordbrug i bioordningerne”.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen noterer sig Lene Jakobsen fra Landbrugsrådgivning Syds synspunkter vedrørende aktiv landbruger-reglerne.</i></p> <p><i>Styrelsen skal imidlertid bemærke, at det fremgår af artikel 4, stk. 1, i CAP-planforordningen, at medlemsstaterne i deres CAP-planer skal fastsætte definitioner af blandt andet ”aktiv landbruger”.</i></p> <p><i>Styrelsen skal endvidere understrege, at formålet med reglerne om aktiv landbruger er at målrette tilskuddet til landbrugere med en landbrugsaktivitet på et vist minimumsniveau. Der gøres i øvrigt opmærksom på, at landbrugere kan opfylde kriteriet om aktiv landbruger på en række andre måder. Landbrugerne har således flere handlemuligheder for at opnå status som aktiv landbruger.</i></p>
<p>8. Landbrugsrådgivning Syd, Rikke Kyhn</p>	<p>Opfølgning</p>

8.1. Reglerne om aktiv landbruger

"Jeg vil gerne opfodre til at der tilføjes noget under §9 til det at være "aktiv landbrugere", så de mindre landbrugere som kan og vil byde ind på bio ordninger og PLG tilsagn, fortsat kan og vil bidrage til at vi også i Danmark viser at der kan drives landbrug på en klima og miljøvenlig måde.

I udkast til bekendtgørelsen er anført at ansøger skal opfylde kriterier for at få tilskud, og at ansøger i kalenderåret er aktiv landbruger.

I kriterierne for at kunne opfylde aktiv landbruger nævnes bl.a. at ansøger modtog direkte betalinger i 2024, der var højst 5.000 EUR.

I beløbet på de 5.000 euro indgår grundbetaling, tilskud i bioordningerne samt de koblede støtteordninger slagtepræmie, kopræmie og stivelseskartofler.

Støtte satserne for bioordningerne blev sidste år hævet, og igen i år har styrelsen valgt at hæve satserne for støtteåret 2024 i denne nyhed.

Dette bevirker så at ansøgere som ikke er i gødningsregisteret, momsregistreret eller opfylder nogle af de andre kriterier for at være "aktiv landbrugere" ifølge denne bekendtgørelse, de skal ind og korrigere deres ansøgning bagud for at sikre at de ikke overstiger 5.000 EUR udbetalt i år, så de er sikret at kunne søge igen til næste år.

Men det giver ikke mening at netop disse mindre landbrugere, som byder ind på ordningerne og gør indsats for at forpligtelserne i disse ordninger overholdes og som giver noget der er til gavn for biodiversitet og klima, som er det det omgivende samfund gerne vil, at disse straffes hvis de har budt ind på for meget!

De straffes, hvis de ikke får reguleret ned på deres ansøgning eller afpasser deres ansøgning så de ikke rammer loftet. Dette giver i min optik ikke mening i hele den agenda vi har om bedre klima og miljø i vores dagens Danmark, hvor det tilskyndes at landbruget også byde ind og deltage i klima og miljø forbedringer.

Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

Styrelsen noterer sig Rikke Kyhn fra Landbrugsrådgivning Syds synspunkter vedrørende aktiv landbruger-reglerne og reglernes betydning for mindre landbrugere og klima og miljø.

Styrelsen skal imidlertid bemærke, at det fremgår af artikel 4, stk. 1, i CAP-planforordningen, at medlemsstaterne i deres CAP-planer skal fastsætte definitioner af blandt andet "aktiv landbruger".

Kriterierne om aktiv landbruger er i Danmark udformet således, at ansøgere har en række handlemuligheder – også hvis der er tale om små landbrug.

De vil for eksempel enten kunne tilmelde sig Register for Gødningsregnskab, ansøge om at blive certificeret som økolog eller søge om tilsagn til ordningen "Pleje af græs- og naturarealer". Ved at leve op til mindst et af disse kriterier forpligter landbrugeren sig til at overholde nogle regler, hvorefter de kan betragtes som værende aktive landbrugere.

<p>Og netop på disse ordninger ser vi at de mindre landbrugere virkelig kan byde ind.</p> <p>Jeg opfordre derfor til at der i definitionerne af at være aktiv landbrugere tilføjes noget i retning af at "...hvis ansøger søges bio-ordninger eller har PLG tilsagn i sin ansøgning senest ved fristen for indgivelse af ansøgning om direkte betalinger....".</p> <p>Derved vil også kunne tilskyndes til at de mindre byder ind og søger i disse bio ordninger.</p> <p>Det skal også nævnes at de landbrugere der har arealer med en mindre besætning og som er naturplejere, og har arealer med PLG og andre bio ordninger, ikke har brug for at være registreret i gødningsregisteret – da de ikke køber gødning ind til bedriften, da disse arealer jo helst skal drives miljø venligt."</p>	
<p>9. Sammenslutningen af Danske Småøer</p>	<p>Opfølgning</p>
<p>9.1. Ø-støtte bør alene tildeles fastboende ø-landbrugere</p> <p>"Sammenslutningen af Danske Småøer understreger vigtigheden af muligheden for at opnå ø-støtte til arealer på ikke brofaste småøer. Vi støtter derfor naturligvis op om en fortsættelse af ordningen i 2025 – og fremover.</p> <p>I forlængelse af tidligere høringssvar vil vi samtidig understrege, at ordningen i sin nuværende udformning risikerer at stille ø-landmændene i en konkurrencemæssig dårlig situation. Stik imod hensigten og ø-støttens overordnede formål, der udover at bidrage til at sikre rentabel drift på øerne også har til formål at understøtte opretholdelse af levevilkår og produktion på øerne.</p> <p>For de 27 småøer i Sammenslutningen af Danske Småøers medlemskreds skal følgende derfor gælde:</p> <p>Ø-støtte skal kun tildeles fastboende ø-landmænd (gældende for de 27 småøer, der er medlemmer af Sammenslutningen af Danske Småøer).</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen skal bemærke, at reglerne om ø-støtte i 2025 integreres i grundbetalingsbekendtgørelsen, og der udstedes derfor ikke en selvstændig bekendtgørelse om ø-støtte i 2025.</i></p> <p><i>Der vil dog fortsat blive udarbejdet en særskilt vejledning om ø-støtte.</i></p> <p><i>Ø-støtteordningen er imidlertid en videreførelse af den hidtidige ordning. En eventuel indførelse af bopælskrav vil grundlæggende ændre ved udformningen af ordningen og vil medføre et ændret kontrol- og administrationssystem.</i></p> <p><i>Styrelsen har i foråret 2024 været i dialog med Europa-Kommissionen, som har meddelt, at diskriminerende forhold indenfor samme 'ANC-region' ikke er i overensstemmelse med artikel 71 (der omhandler ø-støtte) i CAP-planforordningen. I den forbindelse betragtes Danmark som én ANC-region, hvorfor alle støttemodtagere indenfor regionen skal have mulighed at søge om ø-støtte uanset tilknytning til den pågældende ø. Ø-støtten</i></p>

<p>Fastboende ø-landmænd har en langt større udfordring end landmænd på fastlandet, der har meget større virksomheder og råder over langt større arealer end ø-landbrugere, med de stordriftsfordele det giver. Dette er dokumenteret i 2022 i rapporten Landbrug på Småøerne.”</p>	<p><i>er således alene forankret til arealet og ikke til ansøgerens bopæl.</i></p>
<p>9.2. Landbrugere, der er bosat og driver jorden på øerne, skal kunne opnå støtte til hele deres bedrifts arealer: Dvs. loftet på 100 ha skal afskaffes for fastboende ø-landbrugere</p> <p>”Landmænd, der er bosat og driver jorden på øerne, skal kunne opnå støtte til hele deres bedrifts arealer: Dvs. loftet på 100 ha skal afskaffes for fastboende ø-landmænd (gældende for de 27 småøer, der er medlemmer af Sammenslutningen af Danske Småøer).</p> <p>Sammenslutningen af Danske Småøer mener, at loftet for fastboende landmænd på 100 ha i den nuværende ordning stiller den fastboende landbruger dårligere i de tilfælde, hvor ølandbrugeren skal konkurrere med udefrakommende landbrugere om køb eller forpagtning af yderligere arealer, hvor den udefrakommende kan opnå ø-støtte, mens ø-landbrugeren har ”opbrugt” sin andel.</p> <p>Hvis loftet på 100 ha ophæves for fastboende landmænd, vil tilskudsbeløbet pr. areal ikke blive mindre, såfremt ø-støtten for de 27 småøers vedkommende samtidig gøres betinget af, at landbrugeren er bosat på øen.”</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen skal bemærke, at grænsen på de 100 hektar i vidt omfang er en videreførelse af den hidtidige ø-støtteordning. Såfremt loftet for ø-støtte hæves for fastboende landbrugere, vil det, på grund af de afsatte midler, medføre en generel reduktion af satsen, som ikke givetvis vil komme fastboende ø-landbrugere til gode.</i></p> <p><i>Styrelsen fastholder derfor grænsen på 100 hektar af hensyn til stabilitet i ordningen og for at understøtte de mindre landbrug på øerne.</i></p>
<p>9.3. Der skal ikke udbetales ø-støtte til braklagte arealer.</p> <p>”Ø-støtten gives som kompensation for de merudgifter, der er forbundet ved at drive landbrug på ikke brofaste øer. Der skal derfor ikke kunne opnås ø-støtte til braklagte arealer, hvor der ikke er merudgifter til driften. Ø-støtte til braklagte arealer medvirker til en uheldig skævvridning: Vi ser eksempler på landbrugere, der ikke er bosat på en af småøerne, som opkøber marker på øerne og lægger dem brak og dertil opnår ø-støtte ud over de øvrige tilskud. Dette strider mod formålet med ø-</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p><i>Styrelsen har undersøgt forekomsten af braklagte areal generelt for alle øer i ø-støtteordningen samt andelen af braklagte arealer på de 27 småøer i både 2023 og 2024. Undersøgelsen viser:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• At det gennemsnitlige brakareal generelt for alle øer omfattet af ø-støtteordningen i 2024 er faldet sammenlignet med 2023 (fra 530 ha. i</i>

<p>støtten og gør det samtidig attraktivt for ikke fastboende landmænd at opkøbe jord på øerne, for blot at lægge dem brak.”</p>	<p>2023 til 470 ha. i 2024)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>En vurdering af brakarealet på de 27 småøer viser, at de fastboende ø-landmænd anmelder mest brak, hvilket er grunden til, at andelen af braklagte arealer på disse småøer udgør en stor andel af det tilskudsberettigede grundbetalingsareal.</i> <p><i>Baseret på analysens resultat vil en afskaffelse af ø-støttemidler til braklagte arealer kunne have en negativ betydning for de fastboende ø-landbrugere, som stilles dårligere sammenlignet med landbrugere fra fastlandet. Derfor vil det ikke være hensigtsmæssigt at fjerne støtten til specifikt braklagte arealer.</i></p>
--	--